

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Lukáše Hrdličky

na téma: **Hybrid Mismatches After the ATAD**

Theoretical Aspects of International Cooperation in Tax Matters,

předkládané k obhajobě na Právnické fakultě Univerzity Karlovy

---

Autor si za téma své disertační práce vybral problematiku velmi specifickou a velmi úzkou, kterou je možno zařadit do daňového práva. Jedná se o téma hybridních nesouladů v mezinárodním zdanění.

Vybrané téma považuji za velmi zajímavé, velmi ojedinělé a hluboce odborné. Přitom se současně jedná o téma v praxi velmi dobře využitelné, neboť otázky mezinárodního zdanění a minimalizace konkrétní daňové povinnosti při přeshraničních obchodech a poskytování služeb jsou z praktického hlediska pro mezinárodní korporace velmi zajímavé a potencionálně finančně přínosné. Toto téma umožňuje autorovi jak hlubší teoretickou analýzu, tak analýzu relevantní legislativy, judikatury k legislativě se vztahující i praktických otázek. Současně je to téma velmi zajímavé z pohledu vyvíjející se legislativy, která se pokouší dohnat neustále se rozvíjející praxi. I z toho pohledu je vhodné, že se autor takovým tématem zabýval, neboť výsledky jeho vědecké práce mohou být použitelné i v oblasti daňové politiky a daňové legislativy.

Autor vytvořil práci, která má celkem 154 stran vlastního textu a (dle prohlášení autora) 462.630 znaků včetně mezer (minimum pro disertační práce je přitom 324.000 znaků). Autorova práce tak zdatelně přesahuje minimální rozsah disertační práce požadovaný na Právnické fakultě UK.

Práce je napsána v anglickém jazyce, což je jistě faktorem, který ztížil její tvorbu, na druhou stranu však pozitivem, které umožní její lepší dosažitelnost pro zahraniční čtenáře a pro případnou publikaci v podobě monografie.

Systematika práce je následující: 1) INTRODUCTION; 2) SETTING THE SCENE: LEGAL SYSTEMS AND THEIR INTERACTIONS IN INTERNATIONAL TAXATION; 3) PROLOGUE: HYBRID MISMATCHES AND THEIR EXAMPLES; 4) MUCH ADO ABOUT NOTHING? THE OUTCOMES OF HYBRID MISMATCHES; 5) THE TAMING OF THE

SHREW: LINKING RULES IN BEPS PROJECT ACTION 2 AND THE ATAD – A PERFECT SOLUTION?; 6) AS YOU LIKE IT: ALTERNATIVE SOLUTIONS TO HYBRID ENTITIES, HYBRID FINANCIAL INSTRUMENTS, AND HYBRID TRANSFERS; 7) THE COMEDY OF ERRORS: IMPLEMENTATION OF THE ATAD'S ANTI-HYBRID RULES IN THE CZECH REPUBLIC; 8) ALL'S WELL THAT ENDS WELL: USING COORDINATION RULES TO TACKLE HYBRID MISMATCHES UNDER EU LAW; a 9) EPILOGUE: SUMMARY AND CONCLUSIONS. Tyto hlavní kapitoly se pak dále vnitřně člení, a to vcelku systematicky a rovnoměrně.

Práce je doplněna o prohlášení, poděkování, obsah, seznam zkratk, seznam použité literatury a dalších pramenů, seznam příloh a jednotlivé přílohy, abstrakt a klíčová slova v českém a anglickém jazyce. Osobně bych se přimlouval, aby v práci psané v anglickém jazyce bylo ještě shrnutí, které by bylo obsáhlejší a podrobnější než abstrakt, nicméně povinnou součástí disertační práce není.

Z obsahového hlediska nemám, co předkládané disertační práci vytknout. Nemohu se s autorem pouštět do diskuse ohledně partikulárních závěrů, neboť jsou tak úzce specializované a tak podrobné, že přesahují mou odbornost. Mohu proto jen z hlediska systematiky vědecké práce posoudit, zda byla práce vytvořena s ohledem na požadavky kladené na tento typ prací, zejména dle vhodného postupu a způsobu a formy zpracování zdrojů informací.

Osobně mne nejvíce zaujala kapitola sedmá, a to nejen kvůli svému názvu, ale zejména kvůli přehlednému popisu vývoje relevantní legislativy v České republice. Je nutno uvést, že pouze pokud budou mezi ekonomicky rozvinutými zeměmi harmonizovány legislativy týkající se přímých daní a zejména zdanění mezinárodních příjmů, lze očekávat spravedlivý efekt tohoto snažení. Je ale otázkou spíše politickou, zda k takovému koordinovanému postupu bude vůle, neboť z mého subjektivního pohledu zde vždy vyvstane riziko, že společné úsilí nepodpoří ty státy, pro něž je současný stav výhodný.

Velmi pozitivně dále hodnotím přehlednou podkapitolu 9.2., ve které autor nabízí odpovědi na hlavní otázky řešené ve své práci, poskytuje tak shrnutí svých závěrů na omezeném prostoru, což je pro čtenáře přínosné.

Nemohu práci hodnotit podrobněji z pohledu jazyka a jeho užití, nicméně z hlediska mých standardů odborného anglického jazyka a stylistiky nemám k předkládané práci

připomínek. Práce je psána srozumitelně, i když v některých částech se podle mého názoru autor dopouští spíše populárně-vědeckých až hovorových obrátů.

Také po formální stránce je práce velmi dobře zpracována. Velmi pozitivně hodnotím množství použitých grafických prvků, zejména diagramů, které nejen že dělají práci hezčí, ale současně jsou názorné, a proto vhodně doplňují text.

Co se týká zdrojů informací, musím konstatovat, že rozsah použitých knižních, časopiseckých a elektronických zdrojů je velmi značný, což je pozitivem práce. Předpokládám, že je tato skutečnost odrazem faktu, že autor pobýval na mnohých zahraničních stážích a měl tak možnost studia těchto zdrojů v tamějších knihovnách. Taktéž formát citací zdrojů je obvykle bez nutnosti připomínek.

V souhrnu mohu konstatovat, že se jedná o velmi zajímavou disertační práci prostou nedostatků, která je zaměřena na opravdu velmi úzké daňové téma. Její předmět je zpracován velmi systematicky, provedena je podrobná analýza problematiky, v práci lze nalézt také části komparativní. Za pozitivum práce pak, jak jsem již uvedl, považuji možnost, aby byla čtena i zahraničními čtenáři, neboť je napsána v anglickém jazyce.

Celkově pak mohu uzavřít, že předkládanou disertační **práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce**. V průběhu obhajoby této disertační práce se doporučuji zaměřit na následující otázky:

- 1) Může autor charakterizovat praktický význam právní úpravy reagující na hybridní nesoulady z pohledu národního státu, jako je Česká republika? Lze přínos této legislativy zakomponované do národního právního řádu kvantifikovat například v objemu příjmů do veřejných rozpočtů, resp. objemu omezení poklesu příjmů do nich?
- 2) Jak autor hodnotí význam legislativních nástrojů reagujících na hybridní nesoulady ve srovnání s dalšími nástroji reagujícími na jiné oblasti vyhýbání se daňovým povinnostem u přeshraničních příjmů (interest deductions, exit taxation, CFC rules, switch-over clause)? Mohou mít tyto nástroje v souhrnu význam pro koncepci a legislativní přípravu tzv. digitálních daní?

V Praze dne 28. října 2020

doc. JUDr. Michael Kohajda, Ph.D.

Právnická fakulta Univerzity Karlovy